

Габриела Цанева преоткрива света на думите в поетичните си книги

На 28 юни в Регионална библиотека „Любен Каравелов“ Русе бяха представени най-новите поетични книги на Габриела Цанева - „Светлата пътека към звездите“ и „Искам себе си“. Тези стихосбирки и тяхната авторка са познати на читателите на в. „Земеделско знаме“, тъй отзвукът от премиерите в Столична библиотека и книжарница „Хеликон-България“ отекна на страниците на вестника.

При представянето в Русе, обаче, се оказа, че не само Габриела Цанева преоткри света на думите в поетичните си книги, както констатираха домакините от библиотеката в публикация на собствения си сайт, но и русенската общественост преоткри чрез света на думите своята съгражданка не само като творец, но и като гражданска личност.

Събитието бе отбелязано и като анонс, и като отзвук от редица регионални и национални медии. „Днес - dir.bg“ цитира литературния критик Георги Цанков - „Габриела Цанева преоткрива стиховете. Тя достига до брега на колективното творчество, но притежава неповторима крайна индивидуалност“. „Темите, които разработва поетесата Габриела Цанева в своето творчество, са извечни в изкуството. Във всички изкуства. Това са вечните теми за борбата между Доброто и Злото“, казват от „RSSbg.info“. Публикацията в „Дарик“ набляга на биографичния елемент, като представя авторката с нейния русенски корен - „Габриела Цанева е родена в Русе. Завършва Математическа гимназия „Баба Тонка“ в родния си град. Дипломира се като инженер-химик в София. Защитава дисертация, за която ѝ е присъдена научната степен „доктор“ на техническите науки. По-късно завършва право“, но не пропуска да отбележи, че „понастоящем работи като адвокат в Софийска адвокатска колегия и членува на Сдружението на българските писатели и в Съюза на писателите-земеделци“. Културно-информационната система „Вавилон“ допълва - „Габриела Цанева има публикации в списание „Родна реч“, вестниците „Век 21“, „Демокрация“, „Земеделско знаме“, „Народно земеделско знаме“, „Литературен форум“ и др. Освен двете книги, които ще представи на 28 юни в родния си град, тя е автор на документалната повест „Миналото в мен“, стихосбирките „Догонвам бягачия ден“ и „Реши и ще си свободен“, романът „Треви под снега“ и новелата „Шофьори“. „Rusnews“ констатира - „Тя има ярко присъствие в съвременния ни литературен живот и Java своя многоцветен и дълбоко хукавен отговор на гюелтящите ни въпроси за бездуховното ни време.“

Още преди обявяния час по широкото стълбище към втория етаж на библиотеката започват да се изкачват хора. Пространството се изпълва с уханье на цветя, усмивки и нетърпение. А ето и книгите - тъмното небе, сред което трябва да открием своята светла пътека към звездите и огромните цветни очи на цветното момиче, което иска себе си. Разбираме, че представянето ще започне със закъснение, защото авторката дава интервю пред екипи на националната телевизия и на най-авторитетния русенски вестник - „Утро“. Наоколо се

появяват и представители на други медии с фотоапарати и камери. Забелязвам някои от известните русенски интелектуалци и политици, както и представители на общинската администрация, лекари, учители.

И ето, четири очарователни дами излизат от служебния вход и се отправят към масичката, украсена със скромна саксия и книги.

Силва Василева, заместник-директор на библиотеката, с няколко думи и много топлина приветства публиката и ни благодари за присъствието. Усещам, че всъщност ние трябва да благодарим на домакините и организаторите, но вече думата е дадена на Станмира Цанева-Бакърджиева, която осъществява връзките с обществеността и заглежда сектор „Изкуство“. Спомням си всеотдайността и огромния труд, които тя вложи преди години в подготовката и представянето на изложбата с портрети на горяни, рисувани от земеделския художник Костадин Събев. Знаем, че огромната част от подготовка и на днешното събитие е нейно дело.

Книгите бяха представени от русенската поетеса и журналистка Лилия Рачева. Нейното слово наистина бе като хайку - кратко и въздействащо (както се изрази в публикацията, поместена в сайта на РБ „Любен Каравелов“). Но за мен по-впечатляващ бе фактът, че една поетеса, печелила конкурс за хайку-поезия, успя да каже толкова добри думи за поетичните книги да друга поетеса, пишеща хайку-поезия.

Тук ще си позволя да цитирам Лилия Рачева, за да не отнема и частица от духа на онова, което ни казва:

„Поетичните откровения на Габриела Цанева се четат на един дъх. Тя умее да играе с думите, да им дава нов живот и да ги преоткрива. „Ще опазя ли пожара на думите“, пита Габриела Цанева в най-новото си поетично томче „Искам себе си“. След като няколко пъти прочетох книгите ѝ, ще отговоря - да, Габриела, ще ги опазим.“

Вярна на поетичния си стил да води диалог с читателя, да му се изповядва под формата на дневник, неусетно влизам в творческата ѝ лаборатория. Стигам до тристишието, наречено хайку, събрало поезия, миг и красота от съзерцанието на природата. Копнежът за живот, за свобода, за запазване на собственото Аз в заобикалящия ни хаос е в откровенията:

копнеж за полет
ме връхлита,
когато чуя плясък на крила.
искам да раста
в света на думите
и багрите...

В поетичното томче се преплитат няколко японски форми - хайку, вака... По-важното е, че поетесата е успяла да открие необичайното или

мигновената красота в делника, в дъжда, в бездомното куче. Всеки читател ще стане съпричастен на тревогите, на радостите, на вълненията на поетесата, защото тя е открива до болка и философски отсича:

търся пътека
към другите стръмно е
пак към мен вървя...

Очакването да се срещнеш с приказното продължава като усещане и в книгата „Светлата пътека към звездите“.

Дори не знам дали искам да съм пак такава, каквато бях преди или искам да съм друга...

Магията на поезията е осезаема, и тук думите търсят измеренията на нощите, делниците, на тревогите и на вечния въпрос - коя съм, къде съм?

Обличам с нови грехи
скелетите на стиховете
разцъфтели

.....
И търся - образи и звуци
полудели...

Всъщност Габриела продължава да пише, да се вълнува и да ни омайва, защото словото е живо и заразява със силата си. Още похубаво е, че тя остава вярна на себе си и успява артистично да ни поднесе частица от мислите, които я връхлитат.

След това Габриела Цанева чете свои творби и говори за много неща, не всички от които бяха за литература. Или може би, при Габриела Цанева границата между литературата и живота е толкова тънка, че често незабелязано я прекриваме. Силно впечатление ми направи един от въпросите, зададен ѝ от публиката - „Ще напишете ли продължение на „Реши се и ще си свободен“? Не мислите ли, че днес отново имаме нужда от такава книга“? Стресна ме този въпрос - наистина ли отново имаме нужда от книга, не, от действия, от усещане, че трябва с цялата сила на духа и волята си да поискаме да променим света около себе си? И наистина ли, за да поискаш да промениш света около себе си, трябва да поискаш себе си?

Отново ще си позволя да цитирам, отново публикацията в сайта на библиотеката:

„Габриела Цанева сподели, че е убедена в необходимостта всеки сам да се променя: „В последните двадесет години непрекъснато променях себе си - бях химик, програмист, тренирах бойни изкуства, сега съм адвокат...“

Поетичният ѝ дневник „Искам себе си“ е създаден в Интернет, след диалог с много виртуални приятели, които я провокирали да пише. Тя говори за живота на творбата в интернет пространството и за бъдещето на е-книгата. Компютърът и Интернет, според нея, не убиват изкуството, напротив - благодарение на тях творческото общуване между Автор и Читател е истинско, искрено и винаги възможно.

Накрая, разбира се, имаше време и за автографи, за цветя от близки, приятели и почитатели...

В автографа за библиотеката Габриела Цанева написа: „На Регионална библиотека „Любен Каравелов“ и нейните читатели - нека пътеката към Храма на думите не бъде покрита с трева.“

Габриела, пожелаваме ти успех в търсене на себе си по светлата пътека към звездите! Ти винаги си добре дошла в Храма на думите в твоя роден град Русе, там, където винаги ще пазим спомена за една незабравима и вълнуваща поетична

вечер.“

Може би тук трябва да спра? Може би по-силни и топли думи от това пожелание не биха могли да се намерят за финал.

Аз обаче, ще продължа...

Сред хората, дошли в Храма на думите, освен близки, приятели и почитатели, имаше и ученици. Те бяха седнали на първия ред и поглъщаха всяка дума на поетесата. Вълнението от съприкосновението с живото изкуство светеше в очите им, но мисля, че думите за себеизграждането, себеподобията и общуването в интернет за тях бяха по-важни от стиховете, уловили мига и вечността. А може би греша? Може би младите хора имат нужда не от думи за напътствие, а от думи, уловили мига и вечността? Един от най-красивите букети, които писателката получи, бе от Математическа гимназия „Баба Тонка“, училището, което е направило най-много за развитието ѝ като личност, според собствените ѝ думи, споделени порано вечерта.

Не бе изненада, че сред приятелите и почитателите имаше и земеделци. Книжки с автограф за внучките си получи председателят на Областното настоятелство в Русе и член на Управителния съвет на БЗНС Ангел Анев. Със здраво ръкостискане и

РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА
„ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“

представя
новите книги на
Габриела Цанева

Искам себе си
Светлата пътека към звездите

ИСКАМ СЕБЕ СИ
Габриела Цанева

СВЕТЛАТА ПЪТЕКА КЪМ ЗВЕЗДИТЕ
Габриела Цанева

Откриване: 28 юни, вторник, 17.30 ч.

Фойе, II етаж
РБ „Любен Каравелов“

прегръдка бе поздравена Габриела Цанева и от Илия Златев, с когото повече от 15 години работят заедно за земеделската кауза.

За мен, обаче, най-вълнуваща бе срещата между Габриела Цанева и Ана Василева, една символична среща на поколенията. Ана Василева е автор на кратки разкази и приказки за деца. Но тя е автор и на един ръкопис, в който от първо лице разказва за живота си в комунистическите лагери, за предхождащите го разпити в Държавна сигурност, за предхождащия ги надпис, надраскан в синя нощ над селската скамейка... И за Справедливостта, която повече от 60 години не идва... Авторката на „Миналото в мен“ обеща да потърси справедливост за Ана Василева в Страсбург, но 81-годишната писателка отказа, защото не иска да седи България...

Е, може би тук наистина трябва да свърша, защото литературата и живота са се вкочили в деня на Габриела Цанева и може би в това се крие магията на творчеството ѝ, магията на жизнения ѝ път.

НАДЕЖДА АЛЕКСАНДРОВА

ДА ИЗЧИСТИМ БЪЛГАРИЯ ЗА ЕДИН ДЕН

Разказ от
Харалан Негев

На дървената пейка, скована пред къщата на Стойчко Трифонов, Стойчко и неговият връстник и съсед Драгия Пейков са седнали и си говорят.

Двамата разговарят за лошия хал на зеленчукопроизводството. Защото синовете и на двамата са си направили средно големи оранжерии и произвеждат качествени български зеленчуци.

- Не върви, Стойчко! Блъскат се момчетата ни и съвестно си вършат работата, но търговците с този внос от Турция и Гърция им опропастват труда.

- Тъй е, Драго! И както е тръгнало на децата ни оранжерийките ще им останат само за частно ползване.

И това е, защото няма кой да сложи ред в тая търговия. Внасят контрабандни стоки, не плащат мито и подбиват цените на нашите стоки по пазарите.

- Търговска мафия! Гушат с пари митничари и разните му контролни органи и си разиграват коня както си искат. А това, че внасят боклуци, никой не им държи сметка.

- Боклуци! То цялата ни държавка се е засипала в боклуци, а сега по телевизите и по радиата ни подканят „За един ден да я изчистим!“

- Туй да видиш! Да им се чудиш и да им се неначудиш на акъла! Двадесет и курсур години некадърните ни политици и пишман държавници, скубаха и боклучиха държавата, а сега, „дайте за един ден да я очистим!“

- То, ако погледнеш, може и да може да се изчисти, но метлата първо трябва да заиграе по върховете и най-силно в тоя мухлясал парламент и в тая саката съдебна система, дето са ни като воденични камъни на врата. Но за един ден да стане, са си чисто празни приказки.

- Прав си, Драго! Зор се чистят боклуци и плевели навсякъде и то в неограничено количество.

- Че как иначе да е! Всеки ден не чистиш ли двора си, не плевеш ли редовно градината си - дворът ти ще запустее, а градината ти ще буреняса, Стойчко! Мързеливият човек по двора и по градината му ще го познаеш.

- Много право го каза и истина е, че държавата ни е като на мързеливия двора и градината - до гуша е буренясала и затлачена с боклуци. И дано не опустее нацяло, защото както е тръгнало и това може да стане, благодарение на търтеите и некадърниците, дето ги дондуркаме повече от двацет години на гърбове си. Ама как ни е! Ние сме си виновни. Близо два милиона избягаха от България, а ние дето останахме, ги търпим.

Не взехме овреме да си очистим държавата и я оставихме да вони и буренясва.

- Напълно си прав, Драго! И си мисля, че с тая дандания, дето я вдигнаха: „За един ден да изчистим България“, направо ни се подиграват!...

Така си говореха двамата възрастни съседи, а аз след като слушах разговора им, затвърдих мнението си, че селяните днес не са вчерашните селяни, само дето с търпението не са се разделили. Открих нашето българско търпение си е пословично - Търпение Престъпно!

А има, има потенциал нашият народ за кратко време да стъпи на краката си, но само при условие, че изчисти държавата от всичките плевели и боклуци, па макар то да не е „за един ден!“